

УДК 651.01

Грицина С. – ст. гр. БКп-31

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

СОЦІАЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО ТА ЙОГО ФУНКЦІЇ

Науковий керівник: ас. Кужда Т. І.

На думку керівника управління Федерації профспілок України з питань захисту економічних інтересів трудящих С. Українця: "... об'єктом соціального партнерства є всі питання соціально-економічного і трудового спектру, оскільки неможливо вмістити в одну чи кілька статей всі життєві напрями, у яких укладаються угоди соціальними партнерами; в законодавстві відсутній вичерпний перелік соціально-трудова відносин, крім індивідуальних трудових відносин. До соціально-трудова також відносяться відносини зайнятості, соціального страхування, соціального забезпечення, охорони здоров'я, освіти, забезпечення житлом, регулювання ринку праці, ціноутворення на споживчому ринку".

Останні досягнення управлінської теорії та практики підтверджують, що в основу побудови системи менеджменту персоналу необхідно закладати ідею соціального партнерства, яка передбачає співпрацю декількох контрагентів, об'єднаних єдиною метою. Основні положення соціального партнерства відображаються в законодавчих актах, перш за все, в Конституції України.

Соціальне партнерство формується як специфічна, необхідна складова ринкових відносин. Основою такого партнерства є соціальна відповідальність, що відображає певний рівень добровільної реакції на соціальні потреби суспільства з боку організації. Соціальне партнерство виражається у відносинах між найманими працівниками і власниками підприємств. Профспілкові комітети, ради, об'єднання роботодавців, органи виконавчої влади та місцеве самоврядування реалізують делеговані їм повноваження і виступають сторонами переговорів, сторонами колективної угоди, сторонами колективної трудової суперечки чи конфлікту. Виходячи з цього, соціальне партнерство – це врегульована нормами права специфічна система дво- або трьохсторонніх суспільних колективів правовідносин між роботодавцями, найманими працівниками і державою або їхніми представницькими органами в процесі реалізації прав та інтересів сторін з соціально-економічних і трудових питань.

Професор Кисельов І. Я. визначає правові рамки соціального партнерства як комплексу правових норм, що регулюють статус та права профспілок і організацій, їхню співпрацю на підприємствах і поза ними; колективні договори, особливо в тій їх частині, в якій вони сприяють пом'якшенню трудових конфліктів; вирішення колективних трудових спорів насамперед шляхом переговорів і досягнення взаємоприйнятних компромісів на основі двосторонньої і тресторонньої співпраці.

Розрізняють соціальне партнерство на підприємстві та соціальне партнерство поза підприємством, але у всіх випадках воно передбачає готовність до взаєморозуміння і прагнення до соціального вирівнювання. Соціальне партнерство виконує три функції: захисну (вирівнювання шансів працівників, недопущення зміни умов праці не на користь працівника); організаційну (гласність і чітко визначений порядок укладання угод, їх стандартизація); миротворчу (на період дії угоди не допускаються трудові конфлікти, не висуваються нові вимоги).

Отже, крім забезпечення певного рівня прибутковості та дотримання законів, організації несуть відповідальність перед суспільством і повинні спрямувати частину своїх коштів на соціальні потреби.